

# Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:  
MARTON MANO, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda  
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

## Ma kezdődik az ESTILAP első ingyenes ajándékozási hete

Aki összegyűjti az Estilap  
hét következő számát,  
az résztvesz

40 köbméter tűzifa  
ingyenes  
kiosztásában

Vegye meg mindennap  
és tegye gondosan  
felre az Estilapot

## Miről tárgyal szeptemberben a Nép- szövetség

Genéből táviratozzák:  
A Népszövetség tanácsának  
negyvenhatodik ülésszaka szeptem-  
ber 1-én kezdődik.

Az új ülésszakban Chile dele-  
gátusa De Villegas fog elnö-  
kölni.

A tanács napirendjén a bi-  
zottságok munkájának meg-  
vizsgálása, valamely megtáma-  
dott tag-állam számára nyuj-  
tandó pénzügyi támogatás, az  
örmény menekültek letelepi-  
tése, a bolgár- és görög mene-  
kültek javának likvidálása, vé-  
gül a román—magyar agrár-  
per ügye szerepel.

## A szerb király Münchenben

Belgrádból táviratozzák:

Sándor szerb király orvosi  
konzultációra inkognitóban  
Münchenbe utazott, ahonnan  
vagy Kissingenbe vagy pedig  
Párisba megy.

A háború óta ez az első eset,  
hogy Sándor szerb király a  
volt központi hatalmak terüle-  
tére lépett.

## Huszonkettedikére halasztották a halálraítélt anarchisták kivégzését

A világ szenzációjának kö-  
zéppontjában ma kétségtelenül  
a két halálraítélt olasz anar-  
chista áll, akinek sorsa olyan  
mozgalmat indított meg, ami-  
lyenre régen volt példa. Most  
már nemcsak a munkásság, ha-  
nem a világ egész humánus  
közvéleménye a halálraítélt  
mellé szegődött és különösen  
Mussolini intervenciója után a  
beavatkozás eredményesnek  
látszik.

A hangulat azonban még min-  
dég a végsőkéig feszült. Egyelő-  
re az az enyhülés állott be,  
hogy jogi okokból a kivégzése-  
ket 24 órával elhalasztották. De  
még mindig teljesen bizonyta-  
lan a két halálraítélt sorsa. A  
közvélemény nagyon megosz-  
lik és azokkal a tömegekkel  
szemben, amelyek a halálraítél-  
tek mellett nyilatkoztak meg,  
felsorakoztatják a jogi indoko-  
kat és tiltakoznak az ellen,  
hogy a független amerikai bírósá-  
g hatáskörébe kívülről bárki  
is beavatkozzék. Ugy tüntetik  
fől a problémát, mint az állami  
szuverenitás sérthetlenségé-  
nek kérdését.

Közben nem szűnik meg a  
lázasan érdeklődés, amely külö-  
nösen Amerikában egészen  
sportszerű jelleget vett fel.  
Nagyösszegű fogadásokat tesz-  
nek és úgy tekintenek a végső  
határozat elé, mintha valami  
szenzációs sporteredményt  
várnanak.

Az elítéltek sorsára vonatko-  
zólag legújabbán a következő  
táviratok érkeztek hozzánk:

Bostonból táviratozzák: A  
legutóbbi 24 órában több, mint  
százmillió dollár értékben kö-  
tötték biztosítást robbanás,  
sztrájk és zavargások által oko-  
zott károk ellen.

Csikágóból táviratozzák:  
Tegnap kora reggel közel  
négyezer főnyi tömeg indult  
meg az üzleti negyed felé. Az

internacionalét énekelték és  
harciasan tüntettek a rendőrök  
ellen. A tömeget csak könnyá-  
kasztó gázbombák segítségével  
sikerült szétoszlatni. Letar-  
toztattak több, mint 100 em-  
bert.

Kiderült, hogy a  
tüntetés vezetője és meg-  
szervezője egy 16 éves  
csinos bubi-frizurás isko-  
lás leány volt,

akit szintén őrizetbe vettek.

Bostonból táviratozzák: San-  
derson főbíró tegnap délelőn új-  
ból fogadta Sacco és Vansetti  
védőit és meghallgatta kifogá-

salkat döntése ellen. Az elítél-  
tek folytatják az éhség-sztrájk-  
ot. Sacco apatikus, míg Van-  
setti feltűnően nyugtalan. Egyik  
sem reménykedik abban, hogy  
védőik erőfeszítése sikerrel fog  
járni.

Ujabb bostoni jelentés sze-  
rint abból a körülményből,  
hogy Sanderson főbíró más-  
napra ígért választ a fölfolya-  
modás tekintetében azt remélik  
hogy a kivégzés halasztást fog  
szervezni. Sacco kijelentette  
védőjének, hogy nem írja alá a  
kegyelmi kérvényt, nem re-  
lektál a kegyelemre.

Newyorkból lapzártakor érkező távirat szerint Sacco és  
Vansetti védőinek az utolsó percben mégis sikerült a kivég-  
zésnek huszonnégy órával való elhalasztását kieszközölniök.

Newyorkból jelentik:

Tegnap a legfelsőbb törvény-  
szék, mint ismeretes, elutasította  
a védők újabb beadványát, de a  
határozat ellen a védők fellebbe-  
zést jelentettek be. Ma kérdést  
intéztek Sanderson bírónak, hogy  
az ügy a legfelsőbb tanács pienu-  
mához fog-e kerülni, mire San-  
derson kijelentette, hogy ebben az  
ügyben csütörtökön délelőtti dön-  
tenek véglegesen.

A bíró válasza után a védők  
azonnal érintkezésbe léptek a  
kormányzóval, a kivégzés elha-  
lasztása érdekében. A konferencia  
a kormány és a védők között a

késő éjszakai órákban még tar-  
tott.

Newyorkból táviratozzák:

Az egész világból táviratok és  
levelek valóságos tömege érkezik  
Coolidge elnökhöz, hogy ne en-  
gedje meg a kivégzések végrehaj-  
tását. Uruguay parlamentje elhá-  
rozta, hogy kegyelmet kér Coolid-  
getől a halálraítéltek részére.

Baseiből táviratozzák:

Tegnap délelőn a piacon nagy  
tiltakozó gyűlést tartottak a ki-  
végzések ügyében. Ugyanekkor a  
Barflisser Platzon

egy bomba robbant fel, amely  
15—20 embert súlyosan meg-  
sebesített.

## Százezer ember tüntetett Newyork utcáin

Newyorkból jelenti a Wolff-ügynökség:

A Sacco és Vansetti mellett rendezett newyorki tüntetések  
delután 4 órakor az Union-téren rendezett gyűlésen érték el tető-  
pontjukat. Ezen a gyűlésen mintegy 100.000 ember vett részt. A  
rendőrséget a szomszédos házak tetőzetére helyezték el. A gyűlés  
résztvevői között röpiratokat osztottak szét. A röpiratok Coolidge  
elnöktől és Fuller kormányzótól követelték a kivégzés megakadályo-  
zását. A gyűlésen incidens nem fordult elő.

Lapzártakor érkezett táviratunk szerint a Reuter-ügynökség  
Bostonból jelenti, hogy Sacco és Vansetti kivégzését augusztus  
22-ére halasztották el.

A legfelsőbb bíróság határozatához Fuller kormányzó is  
hozzájárult.

## A virágnak lelke van!

A megsebesített növény „szíve lassabban ver és kifárad” a környezetétől megfosztott ásvány is

Egy fiatal hindu fizikus, Jagadis Chundra Bose Heinrich Herz olgála mellől kalkuttai laboratóriumába vonult és ottani munkájának eredményeit 20 kötetben hagyta ránk. Ez a hagyaték az elavultnak bélyegzett Harey-éle elméletet a vérkeringésről állítja vissza a modern tudomány szigorú módszerei alapján és gondolatmenetével hivatva van a növény és ásványvilágról való felfogásunkat gyökerestől megváltoztatni. Bose módszerében egyesül az Európában elkövető tudomány: fizika, pszichológia és fiziológia és a kalkuttai laboratórium munkaprogramja felfedezte a növény-, állat- és ásványvilág életének a megfigyelését.

### A növények érverése

Az első lépés a növények anyagcseréjének, az osmosis, kapillaritás törvényeinek a megismerése felé vezetett. Bose a lőhere levelének a mozgásából indult ki (a két szélső levél reszketését szabad szemmel is látni) és rájött, hogy a levél kinyúlása és összehúzódása (előbbi 60, utóbbi 40 másodpercig tart) az emberi érverés két fázisának (systole és diastole) felel meg. A többi növényeknél ez a mozgás nem érzékelhető olyan könnyen, mint a lőherénél, mert a mozgás mértéke — amplitúdója — igen kicsiny. Bose mint fizikus már régebben azonosságot vélte felfedezni a systolában és diastolában az elektromos áramkör anódjához és katódjához és így most szembeállított ez azonosság kiterjedése a növényvilágra is. Mind a három esetben, tehát az elektromos áramkörben, az emberi vérkeringésben és a növények nedváramlásában, — ugyanazon eszközökkel lehet a mozgást gyorsítani, lassítani és bénítani (tetanisálni). A hő hatásának vizsgálatában kitűnt, hogy az élet maximuma és minimuma mint a három területen 17 és 45 fok között van.

### Amikor „kihagy” a növény szíverése

Bose Herz tanítványa volt és így kézen fektet neki az az elektromos és mechanikai görbék vizsgálata, minek eredményeképp

pen megállapította, hogy azok azonos lényegnek különböző felfogás szerint való megjelenítései. Minden lelki folyamatot lehet tehát mechanikusan értelmezni — mivel a „lélek” nála elektromosság lett... — mi akkor is van, ha a mechanikus mozgás nem is mutatható ki.

Hogy a természetesen átfolyó egységes vérkeringést illusztrálhassa. Bose finom elektromos szondát konstruált, mellyel kimutatta, hogy a nedvkörforgás ritmusa a növény hátsó falának szerveitől függ — hogy a belső fal edénysejtjei mint egyetlen hosszban elnyújtott szív működnek, míg a növény külső fala az emberi csontzatnak és bőrnek felel meg. Az

életfolyamatok székhelye a belső fal: „Az elektromos szív”.

Bose próbára tette ennek a szívnek a működését, amennyiben növényeket megsebesített és megszerkesztette a pulzusok diagramját. Így ki tudta mutatni hogy a növények is szenvedhetnek lázban és „betegségnek” nekik is kihagy a pulzusuk. Mikor a növények ingerlékenységét vizsgálva tapasztalta, hogy az a hőmérséklettel változik — kimondotta, hogy a növényvilágban is „nevelés és környezet” (melegház) sok mindent megváltoztathat. Ezen az uton végül is eljutott a növények lélektanáig, a növények emlékezetének, figyelmének és érzéseinek a vizsgálatáig.

### A titokzatos fémek

Ami Bose gondolkodását ebbe az irányba terelte, az a fémek viselkedése volt. A Herz-féle elektromos hullámok felvételénél ugyanis fémfelfogó lankadását tapasztalta és azt a fém „kifáradásával” magyarázta. Mikor pedig későbbi kísérletei kapcsán látta, hogy egy vékony fémlemez éppen úgy viselkedik a hővel és fénnel szemben, mint a szem hárttyája vagy a növény belső felülete, akkor nyilvánvaló lett előtte, hogy az elektromos visszahatás (reláció) minden területen egyforma és állatnál, növénynél, fémnél ugyanazon törvényszerűségeket találja: hogy a visszahatás gyorsasága függ az ingerküszöbtől (Reizschwelle), hogy a hő e folyamatra befolyással van és hogy mind a három területen felleljük a kifáradást és a halált... És evvel eljutott Bose a végső ponthoz: a megismeréshez, hogy az anyag: lélek (szellem).

## Milyen iskolák kaphatnak nyilvánossági jogot

A Cuvantul tegnapi számában olvassuk az alábbi hírt:

— Egyes erdélyi intellektuálisok erősen izgat a felekezeti iskolák kérdése, amelyhez egy lapársunk is foglalkozott legutóbb. Ugy értesülünk, hogy ezeknek az iskoláknak nyilván-

nossági jogát az állandó közoktatásügyi bizottság adja meg.

— Már pedig július 1-től szeptember 1-ig vakáció van és ilyenkor az állandó közoktatásügyi tanács sem működik. — Ez időpont előtt semmit sem lehet tudni a tanács munkájának eredményéről, mint-

hogy a tanács most vakációzik és csak szeptember elseje után folytatja munkáját.

— A tanács mindazoknak a felekezeti iskoláknak, amelyek a középfokú oktatás szervezéséről szóló törvény feltételeinek megfelelnek, meg fogja adni a nyilvánossági jogot.

## Négy embert lőtt le egy csendőr

Vasárnapi verekedés egy korcsmában

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az Universal jelenti: Flamanda községben a múlt vasárnap este olyan botrány történt, amely négy halottat és három sebesültet követelt.

Dumitru Jonescu korcsmájában néhány parasztgazda összeveszett a flamandai csendőrök parancsnokával Stamate őrmesterrel. A nagy kava-

rodásban egy Stefan Oprican nevű gazda egy üveggel fejbe vágta a csendőrt, aki előbb szavakkal vonta felelősségre Opricant, aztán megtöltötte fegyverét, hogy rálőjjön.

Történetesen bent volt a korcsmában Oprea Constantin csendőrtörzsmester is, aki szeretett volna a botránynak véget vetni. Ezért Stamate és Oprican közé állott és meg akarta akadályozni alantasát abban, hogy lőjjön. Stamate azonban dühében lőtt és a golyó áthatolt a törzsmesteren és belefuródott Opricanba. Mind a kettő azonnal meghalt.

Ott volt a korcsmában Opricannak egy fivére, aki, látva a testvér borzasztó végzetét, ráugrott a csendőrré. Ez újra lőtt és halálosan találta a másik Opricant. Ekkor Dumitru Jonescu, a korcsmáros lépett közbe, de a csendőr őt is lelőtte.

A harcban meg is sebesült három ember.

Titus Constantinescu főügyész, Parizianu csendőrkapitány és dr. Morariu törvényszéki orvos kiszálltak a helyszínre és megkezdték a vizsgálatot.

## Halálos autóbaleset Konstanca mellett

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Konstancából jelentik: Egy autóbusz, amely ma reggel, utasokkal zsúfoltan jött Silistrából Konstanca felé, Urlnia község közelében felfordult és maga alá temette az összes utasokat. Számos halott és sebesült van. Részletek hiányzanak.

### Mozgószínházi műsorok:

#### Neyman-szinkör

Ma és holnap  
5, 7 és 9 órákor

#### Nevető tücsök

Harry Liedtke, Lya Mara és Verebes Ernővel

5 és 7 órákor 10—15 leies  
9 órákor rendes helyárakkal

#### Atlantic nyári mozgó

Ma és holnap

#### MONTECARLO

(Hajsza a férfi után)

Három amerikai miss és egy riporter kalandjai a szerencse országában 7 nagy felvonásban

Szombattól

#### Palachon mini vő

nagy filmpremier, a két kitűnő művész legújabb komédiája és

#### Professor Mabuze

szenzációs erőmulatóványai és állathipnózis

# Váradon járt vendégségben és közben kifosztották pesti lakását

**Több százmillió értékű holmit vittek el Schwartz Miksa földbirtokos lakásából**

A biharmegyei uritársaságnak ismert, népszerű tagja volt Schwartz Miksa földbirtokos, dr Breuer Oszkár és dr Sándor István ügyvédek apósa, aki az összeomlásig Biharmegyében gazdálkodott. Akkor felköltözött Budapestre és a magyar Biharmegyében a román határhoz is közel levő mintabirtokát kezelte, de azóta is gyakran látogatott el Váradra.

Szombaton is itt volt Nagyváradon a legendásan egyszerű öltözetű Schwartz Miksa, itt rótta az utcákat karján — az ötvenéves hőség dacára — elmaradhatatlan felöltőjével, kezében a kis táskájával s délben váratlanul

táviratot kapott, hogy azonnal utazzék Budapestre, mert lakását kifosztották.

Schwartz Miksa azonnal megszakította váradai tartózkodását és Pestre utazott, ahonnan már megérkeztek a nagy szabású betörés részletei.

Az Estilap budapesti tudósítója a következőket jelenti:

Kivételében, technikai végrehajtásban egészen szokatlan és nagystílű betörés történt egy budapesti földbirtokos lakásában. — Schwartz Miksa biharmegyei földbirtokos, aki családjával együtt jelenleg berettyóújfalusi birtokán nyaral, Üllői-ut 10. számú ház első emeletén nyolcszobás lakást bérel. — A földbirtokos, aki még júniusban elhagyta a fővárost, lakását biztonsági lakattal zárta le, s még a házfelügyelőt is megkérte arra, hogy nap-nap után ellenőrizze, vajon a lakat helyén van-e még? Miután Schwartz minden óvatkérését megtett egy esetleges betörés elhárítására,

június óta megszakítás nélkül vidéki birtokán tartózkodik.

Tegnap rejtélyes uton és eddig még fel nem derített technikai eszközökkel sikerült egy betörőbandának a földbirtokos üllői lakásába behatolni és sikerült észrevétel nélkül

kifosztani Schwartz Miksa lakását és onnan több százmillió értékű holmit magukkal hurcolni.

A betörést a házmester vette észre. Amikor ugyanis szokásos ellenőrző útját végezte a házban, észrevette, hogy a földbirtokos lépcsőházi ajtaján felszerelt biztonsági lakatot valaki megfordította. A házmester anélkül, hogy a lakásba férközhetett volna értesítette a budapesti főkapitányságot, ahonnan azonnal

rendőri bizottság szállott ki a helyszínre.

A detektívek megállapították, hogy a betörők, akik minden bizonnyal kitűnő technikai szerszámokkal rendelkeztek, valamilyen uton-módon feljutottak az első emeleti erkélyig.

Az erkély ablakán kis lyukat furtak s azon keresztül megglazolták az erkély ajtaján elhelyezett biztonsági zárpántjait.

A lakat így meglazult s a betörőknek már könnyű útjuk volt a lakás felé.

Bent, a nyolcszobás főúrián berendezett lakásban megdöbbentő látvány fogadta a rendőri bizottságot.

A betörők a szó teljes értelmében minden elmozdítható tárgyat elmozdítottak a helyéről.

A szekrények, fiókok, ládák kiürítve, az egyes sarkokban pedig különböző csomagok hevertek, amelyekben ékszerek, perzsaszőnyegek és ruhaneműek voltak. A betörők ugylátszik, biztosak voltak dolgukban, s az első eredményes munka után azt,

amit nem tudtak magukkal

vinni, elraktározták a legközelebbi alkalomra.

Igy is több száz millió korona értékű ékszert, ezüstneműt, perzsaszőnyeget, bundát, ruhaneműt és más értéktárgyat vittek magukkal, az összezsomagolt holmi értéke pedig ugyancsak több száz millióra rúg.

A betörők a rendőri bizottság megállapítása szerint bizonyára

több alkalommal jártak már a lakásban.

Ott egy-egy fosztogatás után bőven ettek-ittak, leheveredtek, cigarettáztak, majd pedig az egy alkalommal elvihető holmikkal eltávoztak azon az uton, amelyen jöttek.

A betörésről a rendőrség értesítette az épen Nagyváradon tartózkodó Schwartz Miksa földbirtokost, aki családjával együtt még a mai napon Budapestre érkezett és leltárt készített az ellopt holmikkal.

## Mi Nagyváradon a legnagyobb szenzáció?

**Miről beszélnek az emberek uton-utfélen?**

Nem érdekel senkit sem a politika, a társadalom, az irodalom, a művészet.

Az egyetlen téma, amely mindenkit izgat, mindenkit foglalkoztat és mindenkit egyformán érdekel:

**AZ ESTILAP SENZÁCIÓS AJANDÉKOZÁSI AKCIÓJA**

Ez a lap az első ajándékozási ciklus első száma.

Ezre a példányra Önnek feltétlenül szüksége van!

Meg kell vásárolnia, el kell olvasnia és meg kell őriznie.

Az Estilap minden száma nagy értéket jelent mindenki számára.

A mai lapon kívül még össze kell gyűjtenie az augusztus 13, 14, 17, 18, 19, és 20-iki keltű Estilapokat is.

Ez az ajándékjegy jogosítjus 20-án, 21-én vagy 22-én okvetlenül hozza be a kiadóhivatalba (Hegedűs Hirlapiroda), ahol megkapja az ajándékjegyet. Ez az ajándékjegy nagyon fontos.

Ez az ajándék jegy jogosítja fel Önt arra, hogy résztvehesse az ajándék kiosztásában.

Tudja-e már Ön, hogy milyen ajándékot ad az első alkalommal az Estilap olvasóinak?

**Negyven köbméter elsőrendű minőségű száraz tűzifát**

Jenei-féle Sándor-utcai fatelepekről, teljesen ingyen és költségmentesen, házhoz szállítva.

Ezt az ajándékot az Estilap 10 olvasója között fogja felosztani, úgy, hogy minden olvasóra 4 méter fa jut.

Még nem késő!

Ma még beléphet az Estilap olvasóinak táborába!

Ne mulassza el a kedvező alkalmat, hisz Önnek nem kerül semmibe.

Az Estilapot, ezt a legérdekesebb, legérdekesebb és legszenzációsabb újságot, ugyanis mindenkinek olvasnia kell. Az olvasó emellett részt vesz olyan ajándékozási akcióban, amelyre még Nagyváradon sohasem volt példa.

Mert ez még csak kezdett!

Az első ajándék kiosztása után újabb és újabb szenzációs ajándékokat osztunk ki olvasóink között.

Önnek minden nap meg kell vennie az Estilapot, mert így részesülhet az ajándékokban.

## Új árlejtés az Atlantic bérletére

Mint ismeretes, a belügyminiszter utasította a városi tanácsot, hogy az Atlantic nyári-mozi bérletére 1927 augusztus 1-ével új árlejtést tüsszön ki.

Az árlejtést ki is irták, azonban dönteni nem tudtak, mivel az ajánlatok formailag nem voltak megfelelőek.

Az állandó választmány tegnapi ülésén Popa Mihály ismertette az ügyet és az állandó választmány kimondotta, hogy az árlejtést megsemmisíti és 15 napi határidővel új pályázatot ír ki, amelyre az első pályázat feltételei érvényesek.

**COHASEM**

volt jobb alkalma kottákat vásárolni mint most

Mindenféle iskolákat, u. m. zongorára, hegedűre, gondokára és az összes fuvó hangszerekre a Hegedűs Hirlapiroda zenemű osztályában szerezheti be

## MONTE CARLO

Három amerikai kisasszony egy riporter társaságában Montecarlóba jönnek, hogy itt az európai arisztokráciával megismerkedhessenek, de helyettük egy portással, egy pincérel és egy valódi amerikai akadémia össze. Természetesen, ez végig a legkacagtatóbb jelenetek között történik és az Európába kiránduló amerikaiakat gunyolja szellemesen. A kép nagy meglepetése a színes divatrevü, amelyben a legszenzációsabb pizsamadivatot mutatja be. A Montecarló felvételek csodálatosan szépek. Az érdekes filmet még ma és holnap vetítik az Atlantic nyári moziban.

## Motorkerékpár

preciz javítását és alkatrészek elkészítését

**legolcsóbban vállalom**

**„Moto” mechanic**

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-u. 17

## MOZI

AZ ATLANTIC NYÁRI MOZI  
MŰSORA:

Csütörtök, péntek: Montecarlo (Hajsza a férfi után.)  
Szombattól: Patathon mint vő és Professzor Mabuze mutatóvanyai egy műsoron!

## Heyman szinkör

Csütörtök 5, 7 és 9 órákor: Nevető tücsök. Harry Liedtke, Lya Mara és Verebes Ernő. Olcsó helyárakkal.

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Nevető tücsök. Harry Liedtke, Lya Mara és Verebes, 5—7 órákor 10—15 leies, 9 órákor rendes helyárakkal.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Harry Piel — Felhők felett — Harry Piel.

Házhelyek  
a Bunyitai-  
ligetben

Megszűnik a lakáshiány, amennyiben a város legszebb helyén fekvő Spitz-telep (Bunyitai-ligetben) parcellázásra került, mely parcellák igen kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Az, aki kis tökéjét jól és hasznosan akarja befektetni, siessen, míg le nem késik.

Az építkezéshez szükséges, homokot és kavicsot ingyen kapja. A vízvezeték és villany már be van vezetve.

Az uszodai villamos megállótól 2 percrenyire fekszik, azonban a villamosjárat rövidesen megindul egész a telepig.

Értekezhetni:

Spitz Sámuel és fia

vaskereskedésben Mihai Vileazul-tér

## Berkovitsné

ארטור ברקוביטש  
vendéglője

N. Iorga (Zöldfa)-u. 19

Izletes házikoszt

Mérsékelt abbonoma-árak

Diétás koszt is kapható

Kerthelyiség megnyílt

3617

## Rebeles &amp; Fodor

uri szabók

3255

Bazár-épület, színházzal szemben

## Dr Rácz Sanatorium

ORADEA, Printul Carol

7

Vizgyógy, szénsav, villanyfény és hőfürdői, beléző curái olcsón — csak amennyibe az elutazás vizuma és útiköltsége kerül. — Gyógyítja, az ideges, kimerült szív, gyomor, bél rheumas, vérszegény, tüdőbetegeket. — Hízó-, fogyó-curák. Bennlakó orvosok:

Dr Rácz Ödön igazgató,

Dr. Lichtenegger nőgyógyász-operateur.

## SPORT

## Olympia—Makkabea

Az Estilap adott hirt elsőnek, hogy vasárnap a kerületi bajnok-csapat vendégségbe jön Nagyváradra a Makkabeához. A mérkőzés iránt máris oly nagyfokú érdeklődés nyilvánult meg, amelyre csak nagyon kevés van példa.

Érdekes, hogy a közönség túlnyomó nagy része, nem is beszélve a befentesekről, biztos Makkabea győzelmét vár, mert nagyon sokat remél az új csapattól. A Makkabeát különösen ambicionálja a mérkőzés megnyerése, mert érthető okból szeretné, ha ő volna az, aki visszahódítja Szatmártól a hegemoniát városunk részére s ezzel bebizonyítaná, hogy reorganizációja nemcsak nagyhangu ígéret volt, hanem igenis, néhány lelkes sportember fáradságtalan munkája eredményt is hozott.

Ezzel szemben az Olimpia erős tréninggel készül a mérkőzésre, mert ismeri a Makkabea szívósságát, állóképességét és lelkesedését, mellyel ellene fog játszani s egy fényes győzelemmel akarja bebizonyítani, hogy bajnokcsapatunk, a Törekvés feletti győzelme teljesen megérdemelt és reális volt, nem pedig a szeszélyes véletlen játéka.

A „Középeurópai Kupa”-mérkőzések  
vasárnapi programja

Megírtuk, hogy a július 17-én Velencében megtartott középeurópai Kupa konferencián kisorsolták az első fordulót és megállapították a Kupa mérkőzések szabályait, melyek közül a következők a legfontosabbak:

1. Minden csapat csak azokkal a játékosokkal vehet részt a mérkőzéseken, kiket négy héttel előtte bejelentett. (A legtöbb egyesület a konferencián nyújtotta be a játékosok listáját.)

2. A mérkőzéseken játékos nem lehet cserélni csak a kapust, de azt is csak akkor, ha megsérül. Ilyen esetben az egész meccs tartama alatt lehet kapust változtatni.

A csapatok két mérkőzést játszanak egymással. A győztes csapat két pontot kap.

VASÁRNAP VESZIK AT TISZT-  
SÉGEIKET A TÖREKVÉS MTE  
UJONNAN MEGVÁLASZOTT  
VEZETŐSÉGI TAGJAI

A Törekvés elnöksége tisztelettel meghívja a vasárnapi közgyűlésen megválasztott tisztikart és választmányt a vasárnap délelőtti a Dácia kávéházban megtartandó közgyűlésre, melyen az új vezetők átveszik tisztségeiket.

## FELKÉRETNEK

a NAC összes I, I-b, ifj. és törpe játékosai, hogy tekintettel a közeledő bajnoki kampányra, a csütörtöki tréningen a legnagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

A rendező egyesület nagy áldozatkészségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy még a helyárakat is leszállítja és oly mérsékeltre szabta meg, hogy mindenkinek lehetővé tegye a mérkőzés látogatását. Ezzel is remélvén, hogy rekordközönség fogja végig izgulni a nívós mérkőzést és elősegítik a váradai csapat győzelmét.

Tegnap tudósításunkba tévedésből több hiba csuszott be. Ugyanis a Makkabea vezetősége közölte velünk, hogy a vasárnapi mérkőzésen semmiféle kölcsönjátékost még szándékában sem volt szerepeltetni. Csakis saját játékosait állítja ki, akik maguk akarják a győzelmét a kemény ellenféltől megszerezni. Ugyanígy a cikkben említett aradi bíróságnak sincsen szükség, a helybeli bíróküldő bizottság delegáltja fogja a meccset levezetni.

Örömmel állapítjuk meg, hogy a Makkabea, úgy mint alakulása első éveiben, ismét annyi önbizalommal rendelkezik, hogy a kerületi bajnokot hívta meg s hisszük, hogy ezt méltányolva, a sportközönség vasárnapra zsúfolásig megtölti majd a Rhédey-kerti pályát.

Megrendszabályozzák  
a goromba bér-  
kocsisokat

Nap-nap után panaszok érkeznek a rendőrségre a közönség köréből a renitenskedő és gorombáskodó bérkocsisok ellen. A rendőrség kihágási osztálya több alkalommal súlyos bírsággal sújtotta az ilyen bérkocsisokat, hogy példát statuáljon a közönséggel való rendes bánásmód érdekében. Ennek ellenére, akadnak bérkocsisok, akik nemcsak hogy túllépik a tarifát, de ráadásul még gorombáskodnak is az utassal, sőt nem egy ízben fordult már elő, hogy egyes bérkocsisok megtagadták a város külső részeibe szülő fuvart.

A rendőrprefektúra felhívja a közönséget, hogy a gorombáskodó bérkocsisok ellen személyesen tegyenek jelentést Horváth József rendőrigazgatónál, a fuvart megtagadók ellen pedig akár személyesen, akár telefonon tegyenek panaszt az ügyeletes rendőrtiszt-nél.

A rendőrség a jövőben szigorúan fogja ellenőrizni a bérkocsisokat és a legkisebb kihágást szigorúan fogja megbüntetni.

## Motorkerékpárosok

## szakkönyvek

megérkezett. Ara: 145.— Lei.

Sofföröknek:

## Az automobil

(Mihály Dénes) Ara: 275.— Lei

Kapható Hegedüs Hirlapirodában

Hány autó van  
Romániában?

A belügyminisztérium statisztikai hivatalának kimutatása szerint Románia területén 1927. január elsején 15.896 darab gépjármű volt forgalomban.

A fővárosra az ország automobilállományának egyharmada esik, amennyiben Bukarestben 5360 gépkocsi van forgalomban, míg az ország többi részén mindössze 10.535 gépkocsi fut.

Származási hely tekintetében a következőképpen oszlanak meg az autók:

Amerikai gyártmány 2875, azaz a forgalom 49.23 százaléka.

Olasz gyártmány 2463, ami a forgalom 15.40 százalékának felel meg.

Német gyártmányu kocs 1709 van forgalomban, míg francia kocsikból 1726 darab fut.

Osztrák kocs 887, angol 260 és 105 csehszlovákiai származásu.

Román gyártmányu Astra-kocsi 63 van forgalomban és 868 különböző más márkájú kocs.

A statisztika összeállítása óta ezek a számok persze lényegesen megváltoztak és nem tölzünk, ha azt hisszük, hogy

legalább kétszer annyi autó van már

Romániában, mint januárban volt.

## A MAC SÜLYOS VERESÉGE

Budapestről táviratozzák: A harmadik kerületi vízipólo csapat 10:0-ra verte meg a MAC csapatát.

## Női tavaszi kabátok

1200 leitől

## Női pongyolák és ruhák

195 leitől

nagy választékban a legszebb kivitelben

## Weber Model-áruház

Viláhuja (Szt. János)-utca 6. sz.

## Elegáns luxus cipők méret után készülnek

Beczkyné! Bul. Reg. Ferd. 25. Klobusiczky-palota

3647



**Atlantic**

Szombattól

**Palachon mini vő**az új szenzáció, az eddigieknél  
is jobb komédia 8 felvonásban**Mabuze professor**erőmutatványai és állat-  
hipnózis  
egy műsoron**Vadász Miklós  
meghalt**

Párisból jelentik:

Vadász Miklós, világhírű magyar irodalmi művész, a magyar művészet egyik legnagyobb reprezentánsa, tegnap egy magánasztal körül tüdőgyulladásban meghalt. A híres portretista több külföldi világlapnak volt a rajzolója, a budapesti Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban rendezett kiállításaival példátlan sikert aratott. A francia lapok szerint ő volt a ceruza legegységesebb mestere. Párisi művészévkönyvében különösen közkedvelt volt.

Vadász Miklós évek óta önkéntes szolgálatban élt.

Az öszi rózsák magyar forralomban régi baráti vonalomból Károlyi Mihály mellé szegődött s az összeomlás után is kitartott mellette.

Bár sohasem politizált és semmivel sem vádolták, nem tért többé vissza Magyarországra, mert azt várta, hogy az ellenforradalomban őt ért méltatlan támadások elégtételül hivatalosan fogadják hazahívni.

Pár hónap előtt több magyar író kezdeményezett is ily irányú akciót, mert híre járt, hogy Vadász Miklós beteg, honvágy győzti, — azonban a hivatalos körök nem akartak kezdeményező lépéseket tenni. Azt mondták, hogy ha visszatér nem lesz semmi bántódása.

Vadász azonban nem élt ezzel az engedelemmel, még vívódott messze idegenben a vágygálya... hazatérni... aztán elgyengült szervezetét súlyos betegség támadta meg... és Vadász Miklós befejezte csodaszépen ivelt és szomorúan egy szanatoriumi ágyra hanyatlott életét!...

**Averescu tábornok  
átutazott Budapesten**

Budapestre táviratozzák:

A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti, hogy Averescu volt román miniszterelnök Ressel tábornok kíséretében hajón a magyar fővárosba érkezett s rövid tartózkodás után Kissingen német fürdőbe utazott.

**Kizárták****Trockijt és Zinovjevét**

Moszkvából táviratozzák: A kommunista-párt kongresszusa óriási szótöbbséggel kimondta, hogy Trockijt és Zinovjevét kizárja a párt központi végrehajtó-bizottságából.

x Nagy meleg ellen, legjobb a Dreher-Haggenmacher sör. Hűsít, üdít, kellemes.

**Mi újság?****A lei ma Zürichben: 322.—****Zürichi nyitás**

BUKARESTI 322.—

|          |   |   |   |   |         |
|----------|---|---|---|---|---------|
| BERLIN   | — | — | — | — | 12335.— |
| NEW-YORK | — | — | — | — | 518 81  |
| LONDON   | — | — | — | — | 2521 87 |
| PARIS    | — | — | — | — | 2033 50 |
| MILANO   | — | — | — | — | 2824.—  |
| BUDAPEST | — | — | — | — | 9055.—  |
| PRAGA    | — | — | — | — | 1539.—  |
| BECS     | — | — | — | — | 73 05   |

**Váradí árfolyamok**

1927. augusztus 10.

|                 |   |   |   |        |        |
|-----------------|---|---|---|--------|--------|
| Pengő           | — | — | — | 28'25  | 28'40  |
| Dollár          | — | — | — | 160'75 | 161'75 |
| Cseh korona     | — | — | — | 4'78   | 4'82   |
| Svájci frank    | — | — | — | 31'20  | 31'35  |
| Oszták shilling | — | — | — | 22'75  | 22'85  |
| Francia frank   | — | — | — | 6'28   | 6'38   |
| Angol font      | — | — | — | 787.—  | 790.—  |
| Olasz lira      | — | — | — | 8'80   | 8'88   |

**Nevelő tücsök**5—7 órákor 10—15 leles  
este 9 órákor rendes helyárrakkal**Nevelő tücsök**

\* A megyei állandó választmány ülése. A vármegye állandó választmánya ma délelőtt dr. Lobontiu Emil prefektus elnöke alatt ülést tartott. A prefektust folytatólagoosan tájékoztatták a megye helyzetéről. A prefektus főleg a megyei utak helyzete felől érdeklődött igen behatóan és azoknak reparációját a legsürgősebb teendőnek mondta. Lapunk zártakor az ülés tart.

**ATLANTIC: Szombaton a legjobb Palachon film!**

\* A polgármester az egyházak vezetőinél. Dr. Egry Gergely polgármester ma délelőtt folytatta bemutató látogatásait, ez alkalommal felkereste Magier Andrei teológiai dékán, püspököt, Radu Jakab és Mikulás György kanonokokat, Tamaisu görög kath. teológiai igazgatót, dr. Kecskeméti Lipót, Fuchs Benjámin főrabbiat és Materny Imre evangélikus esperest. A polgármester ezenkívül meglátogatta a királyi tábla elnökét, az egyes tanácselnököket, dr. Fildán Emil főügyészt, a törvényszék elnökét és a királyi ügyészség vezetőjét.

**ATLANTIC: Szombattól  
Professor Mabuze**

\* Megszületett az ötödik világnyelv. Revalból írják: Három évi munka után végre megszületett a legjobb világnyelv, amelynek neve Occidental. Az új nyelvet Edgar de Vaal tanár alkotta. Ez most már a volapük, az esperantó, az ido és az esperantidó után az ötödik világnyelv. Egyelőre szakkörökben nem várnak újabb szaporodást a világnyelvek terén.

**ATLANTIC: Szombattól  
két szenzáció  
egy műsoron**

\* Sütő iparosok gyűlése. Felkérjük az összes pék és kenyérsütő iparosokat, hogy rendkívül fontos és sürgős ügyek megbeszélése céljából folyó hó 11-én, azaz csütörtök délután 5 órákor az iparoskör helyiségében gyűlésre teljes számban és okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

\* Tovább sztrájkolnak a csepeli gyárakban. Budapestre táviratozzák: A csepeli munkások bizalmiérőfiai tegnap este értekezletet tartottak a sztrájk folytatása ügyében. A kérdés az volt, hogy a gyár ajánlata alapján fölveszik-e a munkát, vagy tovább folytatásuk a sztrájkot. Több felszólalás után elhatározták, hogy a sztrájkot mindaddig folytatni fogják, amíg összes követeléseiket nem teljesítik. A többi gyárak munkásai ma döntenek a sztrájk folytatása ügyében.

\* A Rimanóczy-szálló tüzbiztosítása. A város állandó választmánya elhatározta, hogy a bérlők költségén 14 millió értékben biztosítja tüzkároktól a Rimanóczy-fürdő és szálló épülettömbjét. A biztosításra szűkebbkörű versenytárgyalást hirdetnek.

\* Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben lévő, elsőrangú PARK-SZALLODA, amelyben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad. Igazolványt a kiadói hivatal ad mindazoknak az olvasóinknak, akik az Estilap tíz egymásután következő számát bemutatja. Egyben felhívjuk a PARK szállodának lapunknak más helyén olvasható szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

\* Munkás hírek. Borbélymunkások 11-én, csütörtök este 8 órákor taggyűlést tartanak. — A kézművesmunkások 11-én, csütörtök este 7 órákor taggyűlést tartanak. — A bormunkások szakszervezete 12-én, pénteken este 7 órákor taggyűlést tart, fontosság csoport 12-én, pénteken este 7 órákor taggyűlést tart, pontos napirendi pontokkal. — A huszármunkások 14-én, vasárnap délután 4 órákor tartják rendkívüli taggyűlést. — Sütőmunkások 14-én, vasárnap délelőtt taggyűlést tartanak.

\* Orvosi hír. Dr. Sajósi György orvos hazaérkezve, rendeléseit újból megkezdte Str. Vlahuta (Szt. János-u.) 2. sz. alatti rendelőjében.

\* Az olasz kultuszminiszter Magyarországon. Budapestre táviratozzák: Fedele olasz kultuszminiszter értesítette K. K. belsberg magyar kultuszminisztert, hogy az ősz folyamán látogatását viszonzni fogja Budapesten. A rendkívül megleghangu szívélyes levél október első napjaira helyezi kiállításba budapesti látogatását.

\* Öngyilkosság Tenkén. Tenkéről jelenti tudósítónk: Ma reggel Vas Lajos 66 éves tenkei lakos egy rozsdás forgópisztollyal föbe lötte magát. Vas Lajos azonnal meghalt. Tettét életuntságában követelte el.

\* Fiatalkoruaknak tilos gyűjtés. Az államrendőrség hivatalosan közli: A közegészségügyi miniszterium felhívja a jótékony egyesületek vezetőit, hogy könyörödmányok gyűjtésével csak azokat bízzák meg, akik tizenhét évesek, életük betöltötték. Fiatalabb koruaknak a gyűjtés nincs megengedve. A rendőrség utasítást nyert a gyűjtések ellenőrzésére és mindazon egyesületeket, amelyek nem tartják be a rendelkezéseket, a miniszteriumhoz kell bejelenteni.

\* Tanonctartó iparosokhoz felhívás. Értesítjük tanonctartó iparosainkat, hogy a jövőben minden tanoncnak a tanonciskolai év végéig iskolába kell járnia. Ezen iskolai kötelezettség fennáll mindaddig, míg 16 életévét a tanonc be nem tölti, vagy a 7 elemít, illetve a 4 elemít és 3 ipariskolai tanfolyamot el nem végezte. Tanonciskolai beiratási díj ez évtől kezdődőleg 100 lei lesz, mely az iskolaszerek díjaira, tankönyvekre, író és rajzszerekre, rajzolóeszközökre, vonalzókra stb. 150 lei, tehát összesen a beiratáskor 250 leit fog kellenni fizetni. Az iskolai tanítás a tanonctartási bizottság és miniszteri rendelet értelmében már szeptember elején, 6-án megkezdődött, miért is a beiratási felhívásnak minden iparipontosan tegyen eleget. Felhívjuk az iparosok figyelmét, hogy a tanoncszerződések kötésénél a felírt körülményekre legyenek iparipontosságaink figyelemmel. Különösen a tanidő lejártát úgy állapítsák meg, hogy az mindig a tanonciskolai év végével essen egybe. Figyelmébe ajánljuk még iparipontosságaink, hogy a jövőben mind több szakszervezetnél rendszerbe hozzuk, hogy csak vizsgálati munka bemutatása után lesznek felszabadíthatók a tanulók, mely is a tanoncok képzésére kiválsúly fektetendő. Tisztelettel a ipartestület elnöksége.

\* Tolvaj cseledleány. Az olasz rendőrség tegnap letartóztatta Csontos Róza cseledleányt, aki gazdájától több holmit lopott. A tolvaj leányt a kísérelék az ügyészséghez.

\* Aranylejtőre tér át Románia. Bukarestből jelentik: A legnagyobb hitelességet érdemlő hírből az a hír terjedt el, hogy a legközelebbi időben parlament elé kerül a leistabilizációt előkészítő törvényjavaslat és hogy a pénzügyi kormányzat az aranylejtőre szándékozik áttérni. benyújtandó törvényjavaslat természetesen tüstént lényeges kiegészítéssel fog előidézni.

# Amit a verebek csiripelnek...

Hát a Peer Gynt előadása elmaradt?  
Ugy látszik, bár ebben a pillanatban még nem dönt el Harasztos Gusztáv előadásának a sorsa. A kitűzött előadások idejére nem kelt meg az engedély. Harasztos, aki pedig partneréül Petróczy Alizt és Kemény Lászlót, a kolozsvári Magyar Színház tagját kérte fel, újabb kérvényt menesztett a színházi minisztériumhoz.  
Más színházi ujságot...  
Igen tudok. Jósika Mici végül elköltözött Nagyváradra. A lakását az Astoria kávéoskó bérelte ki és ez is az Unió Club téli helyiségehez fog tartozni. Az Unió Club kibérli dr Szabó Sándor orvos lakását is úgy, hogy a téli szobában az Astoria-épület egész első emeletét az Unió Club foglalja le, a mely így valóban igazi városi nagyságu uri kaszinó lesz. Az átalakítási munkálatok már a napokban megkezdődnek.  
A kolozsvári Magyar Színház rendezője, Imre Sándor is itt van Nagyváradon. Olyan jó idő, hogy egész nap dicsőre jelzőkön gondolkodik.  
Mondja, igaz, hogy Szmaragd Ernő...?  
Ugy van, elutazott a salzburgi Festspielre. A 80 éves öreg urat irigylheti minden fiatal ember. Szépalkozó szellemű, pompás egészségu férfi. Ha hazatér, befejezi zene-esztétikai művét, amelyet néhány hónappal ezelőtt kezdett el írni.  
Tegnap a Félix-fürdőben látam Mayer apostoli kormányzót és Molnár Kálmán kanonok volt szenátor társaságában egy rendkívül elegáns magas szakállas főpapot. Ismeri?  
Igen, tudom, Császár bukaresti római katolikus érsek volt a Félix-fürdő vendége néhány órára. A pápa engedélyével keleti államokban a latin szertartású papok is misélhetnek szaktát.  
Mit tud a nyaralókról?  
Dr Medvigy Ferenc gyógyszerész hosszabb nyaralásából

most tért haza a családjával. Számos barátja és ismerőse örömmel üdvözölte itthon Medvigy doktort. Reu Illés dr és bájos felesége a Tatraba készülnek. Rácz Ági, a legszebb nagyváradi urilányok egyike most jött haza a Tatrából. Kitűnő utitársa is akadt, ugyanis Heyman Béla, aki szintén a Tatraban üdült, a társaságában utazott hazáig. Révész Béláné, a Polgári Takarékszövetkezet igazgatójának felesége és Friedlander Juliska Svájcba utaztak.  
Kik mentek a szatmári tenisz versenyre?

Névszerint nem tudom, az NSE-ből 5 kitűnő játékos, a NAC-ból 15-en indultak Szatmárra a ma délután kezdődő versenyre.

Tegnap megígérte, hogy meginterjúvolja Osvát Kálmánt, a Helikon kérdésben.

Igéretemhez híven megkérdeztem a kitűnő író, hogy miért nem tagja a marosvécsi Helikonnak, mire Osvát a következőket mondta szóról-szóra:

Az Erdélyi Helikon szép és hasznos munkafeladatok megoldásán fáradozik harmincegy erdélyi íróból alakult gárdájával. Valószínűnek kell találnom, hogy ez a létszám tökéletesen megfelel a vállalt feladatoknak, de még egy szükségessé váló kiegészülés esete is sokkal bővebb tartalékok felett rendelkeznek, semhogy éppen az én szolgálataimat, igénybevenni kényszerüljenek.

## Amikor a vőlegény nem elég elegáns az — anyósának

Berlinből írják:

A Chemnitzer Tageszeitungban tegnapelőtt a következő közlemény jelent meg a hirdetési rovatban:

„Erika Scholtze kisasszony nyal kötött eljegyzésem a hölgy anyjának kívánságára felbontottam. Azért ragaszkodott az eljegyzés felbontásához, mert nem öltözködöm elég elegánsan. Baumann Alfréd (másképpen Fréd)“

## Ujból megperdült a dob egy főúti üzlet ajtaja előtt

Minden kétségbeesett tiltakozás minden felsőbb helyen való jóindulat ellenére csak megperdült ma délelőtt a dob a főútcán. A dobos lakónikusan ezt hirdette, 50—60 lépésnyi térközben:

A közönségnek tudomásul adatik, hogy ebben az üzletben, a Ferdinánd király-utca azonnal minden árverésre kerül, állami adó fejében!

A dobos nyomában gyerekek és ráérő emberek tátották a szájukat, majd odaállott a jöcskán feiszaporodott tömeg a szóbanforgó bolt elé, ahol a tulajdonos élénk vitában volt a pénzügyigazgatóság két végrehajtó tisztviselőjével:

Fizessen Nagysád hétezer lejt, annyi esedékes!

Honnan fizessek én hétezeret? Mikor árulok én annyit? Hát nekem fizetnek az adósaim?

Sajnáljuk, ha nem tetszik fizetni, kocsit hozatunk és felpakolunk rá!

Hazaküldtem már háramezer lejtért, elégedjenek meg az urak most annyival! Ugy-e, amikor tavaly többet fizettem tévedésből,

mint amennyit kellett volna, az igazgatóság nem sietett visszatéríteni!

De aztán csak beszámítottuk a többletet az idej adóba!

Beszámították, — de én most nem tudok hétezer lejt fizetni!

A két pénzügyi tisztviselő, hal-kan tanácskozik egymással. Lát-szik, hogy bennük is nagyon megvan a hajlam arra, hogy belátással legyenek. Végre kimondják a határozatot:

Ötezer lejjel megelégszünk most, de annál kevesebbet nem fogadhatunk el!

A tulajdonos még próbált tiltakozni, de szomszédai, más boltosok rábeszéltek, hogy törlesz-szen ötezer lejt!

Ugyis ki kell fizetni! Ne te-

gye ki magát annak, hogy a portékáját elvigyék!

A pénz nincs kéznél, haza kell küldeni érte.

Mire visszajövünk, együtt legyen az ötezer lejt! — hangzik a rendelkezés.

Ezzel a pénzügyi tisztviselők elmennek, a bábész tömeg is lassan-lassan oszladozik, csak néhány kereskedő és iparos marad együtt és mindegyik szorongó szívvel, aggódó hangon kérdezi önmagától: vajjon az ő existenciájának teljes megrendülését nem hirdeti-e rövidesen a dob félelmetes pergése?

Azt hisszük, erre a kérdésre a pénzügyigazgatóság illetve a pénzügyminisztérium belátó intézkedése kell, hogy megadja a választ.

## A Gerliczy-család gyásza

Budapesten hirtelen elhunyt a másfél éves kis István báró

Nagyváradi egyik legelőkelőbb arisztokrata családját megrendítő csapás érte tegnap: Budapesten meghalt báró Gerliczy István másfél esztendősi fiacskája, Istvánka.

A báró és családja a múlt hónap 26-án indultak hosszabb autotúrára, amelynek célja a dán tengerpart volt, miután dr Schiff Ernő főorvos a gyerekek számára levegőváltást ajánlott.

A kis István báró dajkájával egy nappal előbb utazott el, mint szülei és az utiprogram szerint a család Pesten találkozott.

Huszonhatodikán este érkezett meg Gerliczy báró feleségével, Máriával és Ily gyermekeivel autón Budapestre, ahol ekkor

a kis István bárót már betegesen találták.

Az itthon maradt személyzet pár nap előtt kapott a bárónétól értesítést a kis gyermek megbetegedéséről.

Ma délelőtt aztán Kiss Endre, udvari titkár, alábbi szűkszavú táviratot kapta:

Istvánka, tegnap délután meghalt. Temetése szombaton vagy vasárnap megy végbe Váradon.

A megdöbbentő hír lesújtotta az előkelő főúri lakás itthonmaradt személyzetét.

Mindenütt gyász, szomorúság, sirás. A főúri izléssel berendezett szobák faláról, mint Murilló angyala, mosolyog le az elhunyt kis báró aranyfürtű kerek képe. A személyzetnek fogalma sincs arról, hogy milyen betegségben hunyt el a gyermek, aki elutazásakor mak-elegésséges volt.

A temetés iránt még nem történt intézkedés, valószínűnek tartják, hogy a kis halottat a pályaudvaron ravatalozzák fel és onnan kísérik az olasz temetőben lévő családi sírboltba.

A jótékonyágáról híres báró Gerliczy-családja iránt városszerte óriási részvét nyilvánul meg.

\* Egy falu minden lakójának összes vagyonát lefoglalták. Prágából írják: Tuhon község fölött tavaly rettenetes vihar pusztított, ami tönkreverte az egész lakosság vetését. Így azután a falu 200 lakosa közül egy sem tudta adóját megfizetni. Az állam azonban könyörtelenül ragaszkodott az őt megillető adóhoz és most végrehajtókat küldtek ki Tuhanka, akik a falu minden lakosának egész vagyonát lefoglalták.

## A polgármester tanácskozásai a köztisztaság és közegészségügy kérdésében

Dr Egry Gergely polgármester hivatalbalépése alkalmával adott vázlatos programjában hangsúlyozta, hogy a város köztisztaságának és közegészségügyének érdekében mindjárt a kezdetben intézkedéseket foglalkoztatni.  
A polgármester mindössze három napja van hivatalában és már hozzáfogott programja sarkalatos pontjának megvalósításához.  
Ma délelőtt magához kérte Richner Ernő mérnököt, a köztisztasági üzem igazgatóját és vele hosszabb megbeszélést folytatott, amelynek eredményeképpen határozott utasítást adott az utcák tisztítására s öntözésére nézve.

Dr Egry Gergely polgármester munkatársunk előtt hangsúlyozta, hogy nagyon jól ismeri a város lakosságának az utcák, utak és terek tisztántartására vonatkozó óhajait. Eddig azonban általános ügyekkel volt elfoglalt és így nem volt ideje a kérdéssel részletesen foglalkozni.

A köztisztasági kérdések megoldásával gondot fordít a város közegészségügyének a rendezésére is.

Ma délelőttre magához kérte dr Major László tisztifőorvost, hogy együttesen beszéljék meg azokat a sürgős intézkedéseket, amelyekre a város lakosságának nélkülözhetetlenül szüksége van.

Aranyat, ezüstöt, briliántot  
a legmagasabb árákkal bevált  
**HERBST** ékszerész Regina Má-  
ria (Bémer-tér 1. sz.)

**GRAND HOTEL**  
**PARK**  
**NAGYSZÁLLODA**  
**BUDAPEST**  
VIII., Baross-tér 10.  
Telefon: J. 330-82, 331-93



A magyar főváros legna-  
gyobb és legkényelmesebb  
szállodáinak egyike 200  
szobával a Keleti pályaud-  
var érkezési oldalával  
szemben.

Központi gőzfűtés.

Állandó meleg és hideg  
vízszolgáltatás

Szobák 3 pengőtől feljebb

Külön konyha Fajborok

Családi kávéház elsőrangú  
cigányzenével, nyári ter-  
rasszal

Különtermek 3762

Az új bélyegtörvény  
által előírt

**JURNAL**

Lei 225.—

**LELTÁR**

Lei 180.—

Kaphatók

**SONNENFELD**  
papírkereskedésben

**MINDEN DIVATLAP**  
legfrisebb  
száma  
kapható a  
**Hegedüs**  
**Hirlapiroda**  
Ferdinánd király  
(volt Rákóczi)-uti  
üzletében

Kísérje figyelemmel kiraka-  
tunkat, ahol állandóan meg-  
találhatja a legújabb meg-  
jelent külföldi divatlapokat.  
Vidékre is azonnal küldjük.

## APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig)  
40 lei. Álláskeresőknek 50% engedmény. »Cím a kiadóban« jelzésére  
külön 10 lei fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hir-  
detés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

### LAKÁS

IOEB csinos egy ágyas butoro-  
zot szoba, központban azonnali  
világítás, kiszolgálással együtt. ha-  
vi 1500 leiért kiadó. Bővebbet  
»Metropol« szálloda portásánál.

ÜRES kis szobát esetleg kamrá-  
val keres magános ember, lehet  
szuterinben is. Cím: Hegedüs hir-  
lapirodába kér. 678

EGY SZOBA KONYHAS LA-  
KÁST, vízvezetékekkel október vagy  
november elsejére keresek. Co-  
galniceanu (Várady Zsigmond)  
utca 23.

HAROM, négyszobás komfortos  
lakás azonnali. Egy és kétszobá-  
sok lépéssel és anélkül. KERE-  
SEK 2-3 szobás lakást, jól fizető  
uri feleimnek. Balászné utóda,  
Jörgi Miklós (Zöldfa) utca 21. fél  
10-fél 1. 3712

KÖZPONTBAN 2 butorozott  
szobát orvosi rendelőknek keresek.  
Cím: Hegedüs hirlapirodába ké-  
rek. 720

### ADÁS-VÉTEL

KERÉKPART használtat meg-  
vételtre keresek. Cím: Hegedüs hir-  
lapirodában. 714

BILLIARD asztalt megvételtre  
keresek. Cím: Hegedüs hirlapiro-  
dában. 715

### ALKALMAZÁS

MEGBIZHATÓ üzletszerzőket  
felvesz Belgo-Romana biztosító rt.  
Ajánlatok referenciával a Feti  
Bankhoz. 722

UJSAGARUS fiukat, havi fize-  
téssel felvesz Katona, a kishidnál.  
686

FIATAL izraelita perfect ro-  
mán angró detail fűszer, vegyes-  
kereskedő segéd, ki italmérésben  
járta, vidéken volt eddig is  
azonnal felvétetik. Telefon Bá-  
ród 5. 705

INTELLIGENS leány 1 gyermek  
mellé vagy házikisasszonynak el-  
menne, ki a háztartásban perfect,  
kizárólag vidékre. Cím: Hegedüs  
hirlapirodában. 721

\* Iskola-kották: zongorára,  
hegedűre, cimbalomra, fuvo-  
lára, csellóra, orgonára, harmo-  
niumra és minden hangszerre  
csak a Hegedüs hirlapiroda ze-  
nemű-osztályában kapható ol-  
csó árban.

Kávéházak, vendéglők fi-  
gyelmébe! Padlóolaj, szagtalan  
kgr-ként 12 leiért kapható STERN  
S. ENDRE-cégnél Oradea, Nicolai  
Jörgi (Zöldfa)-u. 10. Viszontel-  
adóknek árengedmény. 3540-2

### Fogyókúrák figyelmébe!

Megjelent! Megjelent!  
**Iss gut und bleib Schlank**

című

**Ullstein Sonderhefte**

a következő tartalommal:

Iss gut und bleib schlank  
Zudick zudünnensein beruht meistens  
auf falscher Ernährung  
Kalorienmengen, die normale Menschen  
am Tage verbrauchen  
100 Kalorien wo Man sie nicht ver-  
braucht  
Bekämpfung des Hungers  
Gewichtserhaltende Diät und letzte  
Warnung

Kaloria táblázat mellékelve van  
ára 70.— lei.

Kapható a Hegedüs  
Hirlapirodában.

## Írodaszereket olcsón csak Sonnenfeldnél vásárolhat

Bőröndöket, akta-  
és iskolatáskákat,  
valamint divatos ri-  
dikülöket detailban  
és engro árakban  
árusít

## Nagyvárad Bőröndáru- és Táskagyár

Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 18.

E szakmába vágó javítá-  
sokat olcsón eszközöl. 3247

## Szenzáció

## Gramofon- lemez ujdonságok!!

Szeret-e még...  
San Francisco

Ca... C'est Paris  
Alaska

Volga hajósok dala  
(Ei Uhnjem)  
Stenka Rasin

és még sok szép oro-  
dal, táncujdonság érkezik

a Hegedüs  
Hirlapirodába

Egy-egy kétoldalas le-  
mez ára 160.— lei.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

## Klökner Ede Budapest zeneműkiadó népszerű kiadványai

Sas Náci, Lányi Ernő, dr Kár-  
pát, nótáskönyvei à 120 Lei  
Egy-egy kötetben 15-20 szép  
magyar nóta.

### Hegedü-zongorára:

Fucik: Melancholie 80 lei  
Greizinger: Magyar ábrándok  
à 160 lei  
Hubay: Magyar nóták 120 lei

### Fucik híres keringői:

Winterstürme  
Traumideal

### Magyar nóták:

Anyos, Kárpát, Sas, Kurucz  
János, Lányi Ernő stb.

### Kétkezes zongora- darabok:

Helényi, Cipollone, Horváth  
Géza stb.

### Négykezes zongora- darabok:

Kuplák, táncok, intermezzók,  
albumok, indulók stb.

Kapható és vidékre azonnal szállítja

a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztálya